

ОСНОВНА ШКОЛА

„БОРИСЛАВ ПЕКИЋ“

ЕЛЕМЕНТИ ПРАЋЕЊА И КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА

1. РАЗРЕД

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ШКОЛСКА 2022/2023.

Први разред – Критеријуми оцењивања

Оцењивање ученика врши се у складу са „Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању“ („Сл. гласник РС“, бр.34/2019. 59/2020. и 81/2021.)

Оцењивање је дефинисано као саставни део процеса наставе и учења, којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика.

Исходи су дефинисани као функционално знање ученика, тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне школске године учења конкретног наставног предмета.

СРПСКИ ЈЕЗИК			
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и Оцењивање (време)
Први ниво (најбољи) -Правилно изговара све гласове, везује их за слова, а слова у речи. -Чита краће текстове са разумевањем. -Правилно и самостално пише једноставним и пуним реченицама. Самостално исказује своје мишљење. -Правилно употребљава тачку и велико слово. -Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове и њихове особине као и просторне и временске односе. -Дословно понавља краће садржаје и самостално описује бића по битним обележјима.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе; -писане провере; -вођење прописане педагошке документације; -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима-заједничко вредновање ученика и наставника-самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика; * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	-Табеларна евиденција о писменим проверама. -Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару). - Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области). - Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима). * Самосталносту извршавању задатака (област; скала по нивоима). * Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...). - Квалитативно и квантитативно Процењивање резултата рада група - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима.	Свакодневно бележење током године. Пресек стања на месечном нивоу. Пресек стања након обрађене области. Пресек стања по тромесечјима. Провера на крају школске године.
Други ниво (оцена 4) -Правилно шчитава повезујући речи у реченицу, правилно пише слова и повезује их у речи. -Одваја речи приликом писања. -Одговара на питања пуном реченицом и дословно понавља краће садржаје. -Самосталан је у исказивању свог мишљења. -Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове, просторне и временске односе.			
Трећи ниво (оцене 2 и 3) -Изговара гласове и везује их за слова. -Шчитава и делимично разуме прочитано. -Пише по диктату са грешкама. -Уочава главне ликове у тексту. -Правилно пише слова и повезује их у речи -Правилно шчитава и разуме прочитано. -Уз подстицај препричава краће садржаје и прича о догађајима из окружења. -Још увек греша при употреби тачке и великог слова. -Разликује тачку, упитник и узвичник.			
Четврти ниво (незнатно напредовање) -Изговара гласове и не везује их за слова. -Делимично савладао слова. -Пише слова са извесним грешкама не везујући их у реч. -Уз подстицај учитеља исказује своје мишљење -Познаје сва штампана слова и разликује их од писаних. -Лагано шчитава. -При писању везује слова у реч и одваја речи при писању. -Не разликује основне елементе правописа. -Уз помоћ учитеља уочава главне ликове у тексту.			

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0 – 40 % :Редовно вежбај!

41% - 55% :Више се потруди!

56% - 70% : Добро! Можеш боље!

71% - 85% :Веома добро!

86% - 100% : Одлично! (100% Браво!)

МАТЕМАТИКА			
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање
Први ниво (најбољи) Сабира и одузима до 10 и познаје термине изнаке сабирања и одузимања. Са лакоћом решава текстуалне задатке. Сабира и одузима до 100 и успешно решава текстуалне задатке. Други ниво (оцена 4) Броји, чита, пише и упоређује бројеве до 10. Сабира и одузима до 10 једноставне текстуалне задатке. Решава једноставне текстуалне задатке до 20. Броји, чита и пише бројеве до 100. Трећи ниво (оцене 2 и 3) Разликује предмете према величини, облику и боји. Правилно користи одреднице у, на, ван. Броји, чита и пише бројеве до 10, решава једноставне задатке. Броји, чита и пише бројеве до 20 и упоређује их. Сабира и одузима до 20. Чита и пише бројеве до 100. Четврти ниво (незнатно напредовање) Разликује предмете према величини, облику и боји. Разуме одреднице у, на, ван. Групише предмете према једној особини. Уз подстицај сабира и одузима до 5. Броји чита и пише бројеве до 10 и упоређује их. Сабира и одузима до 5 без грешке, а до 10 сагрешкама. Знада број до 20.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе— Усмено одговарање (опис поступка рада) -писане провере -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика групни рад рад у пару	Табеларна евиденција о писменим проверама Чек-листе са скалом процене -Протокол и посматрања Упитници (за групни и рад у пару) Учесталост јављања (јављање +; више пута ++; комплетан, потпун одговор+++; не зна одговор –запис датума и области) Све обухватност одговора (област; скала по нивоима) Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Листе: сарадња у групи -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група -Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0 – 40 % :Редовно вежбај!

41% - 55% :Више се потруди!

56% - 70% : Добро! Можеш боље!

71% - 85% :Веома добро!

86% - 100% : Одлично! (100% Браво!)

СВЕТ ОКО НАС Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање
Први ниво (најбољи) Други ниво (оцена 4) Познаје елементе културе живљења. Описује дом, школу, породицу. Познаје и примењује правила понашања у саобраћају. Правилно се оријентише у простору и времену и именује кретање у околини. Познаје и примењује знања о култури живљења и основна саобраћајна правила. У потпуности је савладао предвиђене исходе. Самостално износи своје мишљење, зна узрочно-последичне везе у природи и примењује стечена знања. Трећи ниво (оцене 2 и 3) Четврти ниво (незнатно напредовање) Уочава елементе културе живљења. Уз подстицај описује дом, школу, породицу. Познаје правила понашања у саобраћају. Оријентише се у простору и времену и препознаје различите врсте кретања. Познаје и поштује неке елементе културе живљења. Делимично је савладао предвиђене исходе за овај период. Уз подстрек и помоћ именује живу и неживу природу, али још не уочава узрочно-последичне везе. Формулише питања и одговоре уз помоћ учитеља. Уз подстицај износи своје мишљење о природним појавама. Уочава узрочно-последичне везе у природи, али је несамосталан у излагању.	Усмено одговарање (опис поступка рада) Писане провере (контролни задаци, тестови, домаћи задаци и писмени задаци) вођење прописане педагошке документације белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима заједничко вредновање ученика и наставника самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Табеларна евиденција о писменим проверама Чек-листе са Скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) Учесталост јављања (јављање ++; више пута ++; комплетан, потпун одговор+++; не зна одговор – запис датума и области) - Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Квалитативно и квантитативно Процењивање резултата рада група (пано, табела...) Панони:	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године

	редовност доношења домаћих задатака прегледање свезака	добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	
--	---	--	--

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0 – 40 % :Редовно вежбај!

41% - 55% :Више се потруди!

56% - 70% : Добро! Можеш боље!

71% - 85% :Веома добро!

86% - 100% : Одлично! (100% Браво!)

ЛИКОВНА КУЛТУРА			
Начин провере оствареност и исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Елементи оцене			
А) Степен остварености циљева и прописаних,односно прилагођених стандарда и исхода			
Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање
-Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво (најбољи) Други ниво (оцена 4) Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Исклађује утиске о свом раду и радовима друге деце.Педантан и уредан у раду. Педантан је, уредан и креативан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Трећи ниво (оцене 2 и 3) Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања.Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду непримењује реално. Служи се неким техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи утисак о свом раду и раду друге деце.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање и оцењивање: -однос према раду -однос према себи -однос према другима -разумевање -повезивање -оригиналност -вербално изражавање -примена техника -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика *групни рад	Евиденција:белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

	(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) *рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима и конкурсима		
--	--	--	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА			
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Елементи оцене			
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењива ње
-Предмет Музичка култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво (најбољи) Други ниво (оцена 4) Разликује звуке из окружења и пева песме по слуху. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа. Пева све научене песме по слуху и изводи ритмичку пратњу. Правилно изводи научене музичке игре. Зна да пева све научене песме по слуху. Успешно игра све научене игре. Изводи ритмичку пратњу без грешке. Воли да слуша уметничку музику. Трећи ниво (оцене 2 и 3) Четврти ниво (незнатно напредовање) Разликује неке звуке из окружења и пева једноставне песме по слуху. Уз подстицај учествује у музичким активностима. Пева неке научене песме по слуху и делимично изводи ритмичку пратњу. Воли да игра музичке игре. Зна да пева неке научене песме по слуху. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о степену ангажовања, уложеном труду и личном напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника -самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика *групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) *рад у пару (посматрање	Евиденција :белешке о елементима за оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања - Упитници (загрупни и рад упару) Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно оцењивање резултата (пано, табела...)	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

	наставника, излагање парова, Процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима		
--	--	--	--

Елементи оцене			
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода			
Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду			
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
Критеријуми оцењивања Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењива ње
Критеријуми оцењивања Први ниво (најбољи) Други ниво (оцена 4) Напредује у развоју моторичких способности. Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања.Познаје и поштује правила у играма. Правилно изводи форме природног облика кретања. Вешт је и спретан,тако да се истиче при вежбању. Напредује у развоју моторичких способности. Познаје, поштује и примењује правила понашања на часу и учествује у свим заједничким активностима. Трећи ниво (оцене 2 и 3) Четврти ниво (незнатно напредовање) Споро напредује у развоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања.Учествује у играма. Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај се укључује у заједничке активности. Изводи одређене облике природног облика кретања.Познаје правила игре,али их се углавном придржава.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о нивоу ангажованости,в ежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене ангажовања од стране ученика *тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) *рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика	- Евиденција :белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек- листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област;скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано,табела...)	Белешке са Часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечј има Процена о напретку на крају школске године

	на такмичењима		
--	----------------	--	--

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ – ДИГИТАЛНИ СВЕТ		
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
-вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности похађању наставе, заинтересованости активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика *тимски рад * раду пару *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима;вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака. Напредовање:самостално -Препознаје, именује и користи дигиталне уређаје; -Самостално наводи предности коришћења дигиталних уређаја; -Упознат је и придржава се основних правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; -Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја; -Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га самостално поправи; -Доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја. Напредовање:уз мању помоћ -Препознаје и именује дигиталне уређаје; -Уз мању помоћ наводи предности коришћења дигиталних уређаја; -Упознат је и придржава се основних правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; -Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја; -Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи уз помоћ наставника. Напредовање:уз већу помоћ -Препознаје и именује дигиталне уређаје уз помоћ наставника; -Уз већу помоћ наводи предности коришћења дигиталних уређаја; -Упознат је са основним правила за коришћење	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (загрупни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе:сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано,табела...)	континуирано након завршетка теме по потреби -белешке са часова током године -пресек стања након завршетка пројекта -пресек стања по тромесечјима -процена о раду и напретку на крају школске године

дигиталних уређаја како не би угрозио здравље, уз помоћ наставника; -Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја, уз помоћ наставника; -Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења.		
--	--	--

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ – ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ Начин провере остварености исхода-формативно и сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом:истиче се, добар, задовољава		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
-Праћење се остварује систематским посматрањем -Вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање следећих показатеља:напредак у савладавању програма предмета; самосталност испуњавања захтева; учешће у активностима;примена наученог; Квалитет постављених питања; Прихватање другачијег мишљења; начин прикупљања података; способност проналажења везе међу појмовима; Како аргументује, евалуира, документује, Даје креативно решење;изведе закључак Наставник прати: Међусобну сарадњу ученика, решавање сукоба мишљења, међусобну помоћ, Начин превазилажења тешкоћа, Креативност ученика, Предмет Грађанско васпитање, оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава. Ученици имају потпун увид у своје напредовање. Оцену: ИСТИЧЕ СЕ, добија ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета, у потпуности самостално испуњава захтеве и има веома висок степен ангажовања. ДОБАР, добија ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета, испуњава захтеве уз мању помоћ наставника и има веома висок степен ангажовања. ЗАДОВОЉАВА, добија ученик који остварује напредак у савладавању основних појмова програма предмета, испуњава предвиђене захтеве и задатке уз већу помоћ наставника и ангажује се у раду.	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање иоцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе:сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано,табела...)	Белешке са часова током године Пресек стања након завршетка пројекта Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ – ВЕРСКА НАСТАВА Начин провере остварености исхода-формативно и сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом:истиче се, добар, задовољава		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
-Праћење се остварује систематским посматрањем -Вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање следећих показатеља:напредак у савладавању програма предмета; самосталност испуњавања	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање иоцењивање Чек-листе са скалом процене	Белешке са часова током године Пресек стања

захтева; учешће у активностима; примена наученог; Квалитет постављених питања; Прихватање другачијег мишљења; начин прикупљања података; способност проналажења везе међу појмовима; Како аргументује, евалуира, документује, Даје креативно решење; изведе закључак Наставник прати: Међусобну сарадњу ученика, решавање сукоба мишљења, међусобну помоћ, Начин превазилажења тешкоћа, Креативност ученика, Предмет Верска настава, оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава. Ученици имају потпун увид у своје напредовање. Оцену: ИСТИЧЕ СЕ, добија ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета, у потпуности самостално испуњава захтеве и има веома висок степен ангажовања. ДОБАР, добија ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета, испуњава захтеве уз мању помоћ наставника и има веома висок степен ангажовања. ЗАДОВОЉАВА, добија ученик који остварује напредак у савладавању основних појмова програма предмета, испуњава предвиђене захтеве и задатке уз већу помоћ наставника и ангажује се у раду.	Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) * Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) * Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	након завршетка пројекта Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године
---	--	--

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ ОД I – IV РАЗРЕДА

За ученике којима је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, планирају се и спроводе мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (мере индивидуализације), односно доноси се индивидуални образовни план.

Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...) што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.